

Versiune anonimată

Traducere

C-24/21 - 1

Cauza C-24/21

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

14 ianuarie 2021

Instanța de trimitere:

Tribunale ordinario di Pordenone (Italia)

Data deciziei de trimitere:

4 ianuarie 2021

Reclamant:

PH

Pârâte:

Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia

Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche –
Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli
Venezia Giulia

[omissis]

TRIBUNALE DI PORDENONE

[Tribunalul din Pordenone]

Secția civilă

Instanța [omissis] dă prezenta

ORDONANȚĂ

în cauza civilă [omissis]

RO

între

PH [*omissis*]

– **reclamant** –

și

REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA [Regiunea Autonomă Friuli Venezia Giulia] [*omissis*];

Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche – Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia [Direcția centrală pentru resurse agroalimentare, forestiere și piscicole – Serviciul de administrare a pădurilor al Regiunii Autonome Friuli Venezia Giulia] [*omissis*];

– **pârâte** –

Obiect: Opoziție împotriva unei somații de plată [*omissis*]

MOTIVAREA DECIZIEI

Prin cererea notificată către Regione FVG [Regiunea Friuli Venezia Giulia] și, în urma ordonanței din 8 mai 2020, către Direzione centrale risorse agroalimentari, forestali e ittiche – Servizio foreste e corpo forestale della Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia [Direcția centrală pentru resurse agroalimentare, forestiere și piscicole – Serviciul de administrare a pădurilor al Regiunii Autonome Friuli Venezia Giulia], domnul PH, în nume propriu și în calitate de reprezentant legal al întreprinderii individuale In Trois, a atacat somația nr. 070440/2019 (emisă în urma înștiințării de plată din 11 august 2015), prin care a fost obligat la plata sumei de 5 000 de euro pentru încălcarea articolului 2.1 din Legge Regionale FVG [Legea regională a Regiunii Friuli Venezia Giulia] nr. 5/2011.

Regione FVG [Regiunea Friuli Venezia Giulia] și, ulterior, direcția centrală menționată s-au constituit părți în judecată [*omissis*], contestând temeinicia acțiunii pe fond.

[*omissis*] Prezenta instanță a [**OR 2**] considerat necesar ca, prealabil examinării litigiului pe fond, să dispună sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o trimitere preliminară.

[*omissis*] [*excepții preliminare relevante numai în cadrul procedurii naționale*]

În ceea ce privește solicitarea de trimitere preliminară la Curtea de Justiție, se arată următoarele.

Trimiterea preliminară în temeiul articolului 267 TFUE permite instanței naționale să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea”) cu privire la interpretarea sau la validitatea dreptului Uniunii și este un

mecanism fundamental pentru a asigura interpretarea și aplicarea uniformă a dreptului Uniunii Europene în fiecare stat membru.

Decizia de a sesiza instanța Uniunii cu o întrebare preliminară este de competența instanței naționale (Hotărârea din 16 decembrie 2008, Cartesio, C-210/06, și Hotărârea din 21 iulie 2011, Kelly, C-104/10), în timp ce părțile au doar posibilitatea de a ridica o problemă, solicitând instanței să intervină (Hotărârea din 3 iulie 2014, Talasca, C-19/14).

Cu excepția cazului în care este o instanță de ultim grad de jurisdicție, instanța națională are libertatea (Hotărârea din 11 septembrie 2014, A împotriva B și alții, C-112/13) de a sesiza Curtea de Justiție, în orice stadiu al procedurii, cu orice întrebare preliminară pe care o apreciază ca fiind necesară pentru soluționarea cauzei.

În același sens [prevede] punctul 12 din „Recomandările în atenția instanțelor naționale, referitoare la efectuarea trimerelor preliminare” (2019/C 380/01) [omissis] **[OR 3]** [omissis] [textul normei citate].

În cauza examinată, domnul PH a fost sancționat de autoritatea administrativă în temeiul articolului 2.1 din Legea regională nr. 5/2011 [introdus prin articolul 2 alineatul 26 litera a) din Legea regională nr. 15/2014], intitulat „Măsuri specifice pentru evitarea prezenței accidentale a unor organisme modificate genetic în culturile convenționale și ecologice de porumb”, care prevede următoarele: „Pentru a evita prezența accidentală a unor organisme modificate genetic în culturile convenționale și ecologice de porumb, pe teritoriul Friuli Venezia Giulia, caracterizat prin modele de cultivare și prin structuri agricole care influențează gradul de amestecare a culturilor transgenice și netransgenice, se interzice cultivarea porumbului modificat genetic în aplicarea posibilității recunoscute la punctul 2.4 din Recomandarea 2010/C 200/01 a Comisiei din 13 iulie 2010 privind orientările pentru elaborarea măsurilor naționale de coexistență pentru evitarea prezenței accidentale a OMG-urilor în culturile convenționale și ecologice. Cultivarea porumbului modificat genetic atrage aplicarea unei amenzi administrative de la 5 000 de euro la 50 000 de euro, care se aplică de către serviciul regional competent în domeniul administrării pădurilor.”

Punctul 2.4 din Recomandarea 2010/C 200/01 a Comisiei din 13 iulie 2010, intitulat „Măsuri de interzicere a cultivării OMG-urilor în zone extinse (denumite în continuare «zone fără culturi modificate genetic»)", are următorul cuprins: „Diferențele existente în privința aspectelor regionale, precum condițiile climatice (care influențează activitatea agenților de polenizare și transportul polenului de către vânt), topografia, modelele de cultivare și sistemele de rotație a culturilor sau structurile agricole (inclusiv structurile înconjurătoare precum garduri vii, păduri, terenuri necultivate și dispoziția spațială a culturilor) pot influența gradul de amestecare a culturilor modificate genetic cu cele convenționale și ecologice, precum și măsurile necesare pentru evitarea prezenței accidentale a OMG-urilor

în alte tipuri de culturi. În funcție de anumite condiții economice și naturale, statele membre ar trebui să ia în considerare posibilitatea interzicerii cultivării OMG-urilor pe zone extinse ale teritoriului lor pentru a evita prezența accidentală a OMG-urilor în culturile convenționale și ecologice. Astfel de interdicții ar trebui să se bazeze pe demonstrarea de către statul membru a faptului că, pentru zonele respective, alte măsuri nu sunt îndeajuns pentru a se obține un grad satisfăcător de puritate. În plus, măsurile de restricționare ar trebui să fie proporționale cu obiectivul urmat (și anume, protejarea anumitor nevoi ale cultivatorilor de culturi convenționale și/sau ecologice).”

Articolul 26a din Directiva 2001/18 prevede: „(1) Statele membre pot lua măsurile necesare pentru a evita prezența accidentală a OMG-urilor în alte produse. (2) Comisia colectează și coordonează informații pe baza studiilor realizate la nivel comunitar și național, observă consecințele legate de coexistență în statele membre și, pe baza informațiilor și a observațiilor, elaborează linii directoare privind coexistența culturilor modificate genetic, [OR 4] convenționale și biologice.”

Articolul 16 alineatul (1) din Directiva 2002/53/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1829/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 septembrie 2003, prevede: „Statele membre se asigură că, de la data publicării prevăzute la articolul 17, semințele din soiurile admise conform dispozițiilor din prezenta directivă sau conform unor principii corespondente celor din prezenta directivă nu sunt supuse niciunei restricții de comercializare în ceea ce privește soiul.” Articolul 17 din această directivă prevede: „Conform informațiilor furnizate de statele membre și pe măsură ce acestea îi parvin, Comisia asigură publicarea în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria C, sub denumirea de «Catalogul comun al soiurilor de plante agricole», a tuturor soiurilor ale căror semințe sau al căror material săditor nu sunt supuse, în temeiul articolului 16, niciunei restricții de comercializare în ceea ce privește soiul [...]”

Regione FVG [Regiunea Friuli Venezia Giulia] subliniază că a adoptat Legea regională nr. 5/2011 în vederea aplicării principiului enunțat la articolul 26a din Directiva 2001/18 și în Recomandarea din 13 iulie 2010, arătând că articolul 2.1, care prevede măsurile de coexistență în culturile de porumb, a fost introdus prin articolul 2 alineatul 26 litera a) din Legea regională nr. 15/2014, în urma Hotărârii Curții de Justiție din 6 septembrie 2012, precum și a Ordonanței Curții de Justiție din 8 mai 2013 și a procedurii EU Pilot deschise împotriva statului italian, ulterior evaluării pozitive de către Uniunea Europeană.

În acest punct, trebuie arătat că părțile în cauză nu contestă că MON 810 poate fi comercializat în mod liber în cadrul Uniunii, ci că – potrivit Legii regionale nr. 5/2011, citată anterior – acesta nu poate fi cultivat pe întregul teritoriu al Regione Friuli Venezia Giulia [Regiunea Friuli Venezia Giulia].

Curtea de Justiție, prin Ordonanța din 8 mai 2013 dată în cauza C-542/12, referitoare la o problemă de drept diferită, s-a pronunțat în sensul că „[...] trebuie să se răspundă la întrebările adresate că dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că cultivarea de OMG-uri precum soiurile de porumb MON 810 nu poate fi supusă unei proceduri naționale de autorizare întrucât utilizarea și comercializarea acestor soiuri sunt autorizate în temeiul articolului 20 din Regulamentul nr. 1829/2003, iar soiurile respective au fost admise în Catalogul comun prevăzut de Directiva 2002/53. Articolul 26a din Directiva 2001/18 trebuie interpretat în sensul că nu permite unui stat membru să se opună cultivării pe teritoriul său a unor astfel de OMG pentru motivul că obținerea unei autorizații naționale ar constitui o măsură de coexistență prin care se urmărește evitarea prezenței accidentale a OMG-urilor în alte [OR 5] culturi” (punctul 33).

Pentru ca analiza să fie completă, trebuie să se constate că, prin Decizia Comisiei din 3 martie 2016, s-a interzis cultivarea porumbului OMG MON 810 pe întregul teritoriu italian [articolul 1: „Cultivarea porumbului modificat genetic (*Zea mays* L.) MON 810 se interzice pe teritoriile enumerate în anexa la prezenta decizie”; la punctul 8 din anexă se indică Italia]. Această decizie este însă ulterioară datei la care a fost săvârșită încălcarea reținută în sarcina domnului PH și care face obiectul prezentei cauze, procesul-verbal de constatare datând din 11 august 2015.

Odată făcute precizările de mai sus, având în vedere concluzia formulată [anularea deciziei atacate] și motivele invocate [încălcarea diferitor dispoziții de drept al Uniunii și de drept național] ale acțiunii formulate de domnul PH, se pune problema dacă interdicția prevăzută la articolul 2.1 din Legea regională nr. 5/2011, care introduce măsuri de coexistență prin care se interzice cultivarea soiului de porumb MON 810 pe teritoriul Regione FVG [Regiunea Friuli Venezia Giulia], este conformă cu întreaga economie a Directivei 2001/18 sau este contrară acesteia, inclusiv în lumina Regulamentului nr. 1829/2003 și a celor specificate în Recomandarea [2010]/C200/01.

Se pune de asemenea problema dacă interzicerea cultivării soiului de porumb modificat genetic MON 810, a cărui comercializare în cadrul Uniunii este în continuare permisă, poate constitui o măsură cu efect echivalent, înțelesă ca fiind „orice măsură de natură să constituie, în mod direct sau indirect, efectiv sau potențial, un obstacol în calea comerțului dintre statele membre” (Hotărârea din 11 iulie 1974, Dassonville, [8/74]), și este, prin urmare, contrară articolelor 34, 35 și 36 TFUE.

Prin urmare, pentru motivele arătate în mod specific mai sus, se consideră necesar să se adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene întrebările preliminare formulate în dispozitiv.

Judecarea prezentei cauze se va suspenda până la pronunțarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a unei decizii preliminare.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Având în vedere articolul 267 TFUE,

adrează Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarele întrebări preliminare:

- 1) Interdicția prevăzută la articolul 2.1 din Legea regională a Regiunii Friuli Venezia Giulia nr. 5/2011, care introduce măsuri de coexistență prin care se interzice cultivarea soiului de porumb MON 810 pe teritoriul Regione Friuli Venezia Giulia [Regiunea Friuli Venezia Giulia], este conformă cu întreaga economie a Directivei 2001/18 sau este contrară acesteia, inclusiv în lumina Regulamentului nr. 1829/2003 și a celor specificate în Recomandarea [2010]/C200/01?
- 2) Interdicția menționată mai sus poate constitui și o măsură cu efect echivalent și este, prin urmare, contrară articolelor 34, 35 și 36 TFUE?

[omissis] **[OR 6]** [omissis]

Pordenone, 4 ianuarie 2021

[omissis]